

Landsplanredegørelse 2012

Ministerens velkomst

Velkommen til debat om den kommende landsplanredegørelse. Efter nyvalg til Folketinget er det Miljøministerens opgave at udarbejde en ny landsplanredegørelse.

Det er vigtigt, at det kommende forslag til landsplanredegørelsen rummer en vision for udviklingen i hele landet, samtidig med at det afspejler nogle af de udfordringer, som kommuner og regioner møder i arbejdet med den fysiske planlægning. Derfor er det mit håb, at så mange som muligt vil deltage i den indledende dialog.

Regeringen ønsker vækst, beskæftigelse og udvikling i hele landet. Planlægning bidrager til at forme de omgivelser vi fremover skal leve i. Vi skal derfor indrette vores byer, så de understøtter en bæredygtig udvikling. Og vi skal sikre placeringen af de fremtidige arbejdspladser og søge at skabe rammerne for et godt erhvervs- og hverdagsliv for alle.

Landdistrikterne skal udvikles ved brug af deres lokale kvaliteter. Den biologiske mangfoldighed, naturen ved kysterne og de øvrige landskaber skal sikres.

Vedvarende energi skal udvikles og fremmes, og vi skal tilpasse hele landet til de uundgåelige klimaforandringer. Med en grøn omstilling ønsker regeringen at skabe et Danmark i udvikling og vækst.

Jeg har samlet seks temaer, som sætter fokus på de planlægningsmæssige sider af en række emner.

Jeg håber, at I igennem de kommende uger vil bidrage med synspunkter, ideer og forslag til den indledende fase af arbejdet med den kommende landsplanredegørelse.

Ida Auken
Miljøminister



”Danmark skal være et godt og effektivt samfund. Et samfund som bruger både de menneskelige og naturens ressourcer på en bæredygtig og konkurrencedygtig måde. Derfor vil regeringens vækstinitiativer og økonomiske politik gå hånd i hånd med en langsigtet og omfattende grøn omstilling af Danmark.”

Tema 1: Udvikling i hele landet



Selvom Danmark er et lille land, kan vi vidt forskellige ting rundt om i landet.

Meget forskning og viden bliver til i storbyerne, mens små og mellemstore byer ofte står for den produktion, der anvender den nye viden. Storbyer, mellemstore byer, mindre byer og landdistrikter har hver deres kendetegn og kan noget forskelligt.

Det er en styrke, vi skal udnytte og tænke med, når vi skal udforme den kommende landsplanredegørelse.

"Målet er at skabe udvikling, dynamik og vækst i hele Danmark." (Uddrag fra regeringsgrundlaget.)

Hvordan kan væksten fremmes, der hvor den er, og hvordan kan planlægning bidrage til en positiv udvikling?

Vi kan ikke have de samme uddannelsesinstitutioner i alle byer, men der vil mange steder være brug for specialiseret arbejdskraft.

Det afgørende er, at vi prioriterer uddannelse og opkvalificering i hele landet. Men alle skal ikke kunne det samme. Vi skal supplere hinanden.

Kommuner og regioner må overveje, hvad der skal til for at tiltrække folk med de rette kompetencer til deres område, så der skabes udvikling på mange felter.

Hvordan skal byer og landdistrikter udvikles, så vi får vækst, mangfoldighed, oplevelser og udvikling i hele landet?

Tema 2: Klimatilpasning og grøn energi



Kraftigere regnskyl, stærkere storme og højere vandstand er klimatiske forandringer, vi skal forholde os til og reagere på. Det er blevet tydeligere end nogensinde før, at vi ikke bare kan sidde på vores hænder og vente på, at klimaproblematikken løser sig selv.

Vi kan tilpasse byområder, naturområder og landbrugsarealer, så de bedre tåler det fremtidige klima, men vi kan og skal også gøre noget aktivt for at mindske klimaforandringerne.

Regeringen har en målsætning om, at Danmarks udslip af drivhusgasser i 2020 skal være reduceret med 40 procent i forhold til niveauet i 1990. Den grønne energi vil i øget grad komme fra bl.a. vindmøller og biogasanlæg.

”Klimaudfordringen skal tages alvorligt og samtidig bruges som løftestang for innovation, jobskabelse, øget eksport af grønne teknologier, opkvalificering af arbejdsstyrken og involvering af kommuner og borgere i omstillingen.” (Uddrag fra regeringsgrundlaget.)

Men omlægningen til grøn energi sker ikke af sig selv. Og der er derfor brug for, at hver enkel region, kommune, by eller landsby bl.a. gennem planlægningen overvejer, hvordan man kan bidrage til det samlede regnskab. Det bliver en udfordring, og alle ideer er velkomne – store som små.

Både byer og yderområder skal være energieffektive og bæredygtige, og vi har brug for, at alle tænker nyt, når klimatilpasning og grøn energi tænkes ind i planlægningen. Som samfund kan vi lære af historien. For eksempel har bebyggelser historisk set været placeret, så de ikke så ofte blev oversvømmet.

Skal der laves græsplæner på tagene? Skal cyklister tilgodeses? Hvordan planlægger vi fremadrettet, så vi mindsker transportbehovet i et specifikt område?

Hvordan man kan bidrage til det samlede regnskab? Det bliver en udfordring, og alle ideer er velkomne – store som små.

Tema 3: Bæredygtige byer



Byerne i Danmark er spredt over hele landet. De danner rammen om mange menneskers hverdagsliv og skal derfor være attraktive at leve i.

Men der er forskel på land og by, og Danmarks areal er en begrænset ressource. Vi skal derfor udnytte byerne bedre. Byerne skal være bæredygtige, både økonomisk, socialt, kulturelt og miljømæssigt.

"Byerne er også vigtige for dansk økonomi. Byerne er vækstcentre i en globaliseret økonomi. Bæredygtige byer skaber nye, grønne arbejdspladser." (Uddrag fra regeringsgrundlaget.)

Vi skal finde frem til, hvad det er, der gør byer levedygtige og bæredygtige. Hvordan skal nye boliger opføres, hvor skal detailhandelen ligge, hvilke faciliteter er nødvendige for erhvervslivet? Kan vi planlægge byerne, så det bliver muligt at cykle mellem forskellige aktiviteter?

Er der ældre industri- eller havnearealer, der kan genanvendes og udnyttes til nye erhverv og rekreative områder? Eller skal man fremme byens sociale bæredygtighed ved at blande boligområder med boliger af forskellig størrelse og ejerforhold?

Hvad er det, der gør byer levedygtige og bæredygtige? Hvordan skal nye boliger opføres? Hvor skal detailhandelen ligge? hvilke faciliteter er nødvendige for erhvervslivet?

Tema 4: Landdistrikter



Landdistrikter er forskellige og kan være blomstrende landsbyer med attraktive omgivelser, et aktivt erhvervsliv og et godt foreningsliv, men landdistrikter kan også være præget af stagnation og tilbagegang.

Mange landdistrikter rummer stedbundne kvaliteter og attraktioner. Det er vigtigt for udviklingen af det enkelte område og den fremadrettede planlægning, at man lokalt finder ud af, hvad de unikke kvaliteter er. Mens traditionelle arbejdspladser forsvinder i landdistrikterne, er der brug for at være innovativ og skabe vækst og nye job.

”Hvor i kommunen findes der områder med potentiale for udvikling - grønne energianlæg, nationalparker, turisme, beboelse, landbrug, friluftsliv?”

Det kan være alt fra lokale naturperler, flotte landskaber, en egnskarakteristisk bygningskultur, et særligt grundlag for turisme, kulturelle kendsmærker, et traditionsbundet håndværk eller en bestemt uddannelsesinstitution, der skaber den stedbundne kvalitet. Det afgørende er, at man lokalt finder ind til potentialerne og arbejder med, hvordan man fortsat udvikler dem.

”Nogle af de yderste egne af Danmark er præget af stagnation og tilbagegang. Der skal også skabes en positiv udvikling i yderområderne.” (Uddrag fra regeringsgrundlaget.)

Danmarks små øer har en række særlige værdier kulturelt, natur- og landskabsmæssigt. De stedbundne kvaliteter kan understøtte en udvikling af de lokale samfund.

En stillingtagen til udviklingen forudsætter også en afklaring af, hvor i kommunen der findes områder med potentiale for udvikling (grønne energianlæg, nationalparker, turisme, beboelse, landbrug, friluftsliv), og om der findes steder i kommunen, hvor det kan være vanskeligt at opretholde den eksisterende service.

Det skal vi turde tale og debattere åbent om, så vi kan få lokaliseret og udviklet potentialerne i alle landdistrikter.

Tema 5: Det åbne land



Danmarks kyster er en af landets største ressourcer, natur- og landskabsmæssigt, turist- og friluftsmæssigt. Ud over kysterne har det danske landskab en række markante landskabstræk, som har stor betydning for oplevelsen af landskabet. Vi skal fortsat kunne mærke forskel på, om vi er i byen eller på landet.

Vores natur er noget af det mest dyrebare, vi har, og den danske natur er generelt i tilbagegang. Har vi først ødelagt naturen, tager det generationer at genoprette skaderne, hvis naturen overhovedet kommer igen.

Hvordan finder vi løsninger, der tænker natur, landskab, kulturarv, landbrug og udvikling som en helhed?

Størstedelen af Danmarks arealer anvendes til natur, landbrugsdrift og skovbrug ligesom fiskeriet påvirker fjorde og det åbne hav. Nu er vi i gang med en grøn omstilling. Denne omstilling vil påvirke det åbne land med for eksempel placering af vindmøller, biogasanlæg og energiafgrøder. Der er behov for ny teknologi, og der skal fortsat være plads til dyrkning af afgrøder og store husdyrproduktioner.

Områder i det åbne land skal derfor som udgangspunkt holdes fri for bebyggelse. Vi skal værne om det åbne land og finde bæredygtige løsninger, hvorved vi sikrer både biologisk mangfoldighed, naturoplevelser, landbrug, skovbrug og fiskeri.

”Sikring og udvikling af en varieret og mangfoldig natur, der er tilgængelig og til glæde for alle i både hverdag og ferier, er og bør være en central del af Danmarks værdi- og velfærdspolitik.” (Uddrag fra regeringsgrundlaget.)

Ønsker om at bevare natur og landskaber er ikke i modsætning til bæredygtig økonomisk vækst. De skal ses som elementer, der kan spille sammen i udviklingen af fødevarerproduktion, industri og turisme.

Med de mange interesser, der skal tilgodeses i det åbne land, har kommunerne en central rolle og stor opgave med at finde løsninger, der tænker natur, landskab, kulturarv, landbrug og udvikling som en helhed.

Hvordan kan adgangs- og oplevelsesmuligheder i det åbne land bevares og udbygges? Hvordan kan beskyttelse og benyttelse gå hånd i hånd?

Tema 6: Danmark i en nordisk og europæisk kontekst



Geografisk set ligger Danmark i skæringspunktet mellem Skandinavien og det europæiske kontinent og mellem Nordsøen og Østersøen. Den placering skal vi udnytte, så vi tænker vores nabolande og andre EU-lande med, når vi skal løse de udfordringer, Danmark står over for.

”Et aktivt Danmark i et stærkt Europa. Danmarks interesser og værdier varetages bedst gennem et stærkt europæisk samarbejde. Som et lille land med en åben økonomi bliver vi dybt påvirket af udviklingen i resten af Europa og verden.”
(Uddrag fra regeringsgrundlaget.)

Hvordan styrker vi handelen og samarbejdet med landene omkring os?

Vi bor ikke i de tættest befolkede dele af Vesteuropa, men på den anden side er vi placeret tæt ved de store befolkningscentre i Vesteuropa, så dynamikken i disse områder kan komme Danmark til gavn.

Særligt kan der være interesser for kommuner og regioner i nærheden af grænserne. Men det er også væsentligt for områder, som ikke ligger umiddelbart i grænselandet at overveje, hvordan man styrker handelen og samarbejde med omkringliggende lande.

Hvordan udnytter man eksempelvis, at der kommer en fast forbindelse over Femer Bælt? Hvordan kan planlægningen være med til at udnytte mulighederne for vækst og beskæftigelse i den faste forbindelse?

Deltag i debatten

Alle interesserede kan deltage i debatten om, hvilke emner der skal med i forslag til Landsplanredegørelse 2012.

Send dine kommentarer, ideer eller forslag til nst@nst.dk
Sidste frist er tirsdag den 29. maj 2012.

